

Seminarium AID-EE

**Wdrażanie polityki efektywności energetycznej:
cele – instrumenty - wymagania**

**Przegląd efektywności energetycznej
gospodarki w Polsce**

Henryk Gaj – Ecofys Polska

Warszawa – 05 grudnia 2006 r.

Zakres prezentacji:

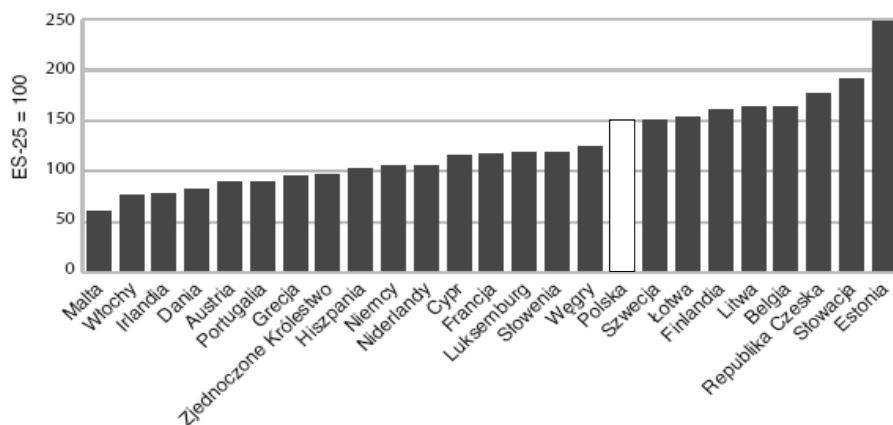
- Czy polska gospodarka jest obecnie bardzo energochłonna?
- Dynamika zmian energochłonności gospodarki polskiej od 1990 r. i prognozy
- Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki
- Wymuszenie poprawy efektywności – Dyrektywa 2006/32/WE i EU ETS

Energochłonność gospodarki to:

ilość energii zużywanej na wytworzenie jednostki wartości dodanej

- Duża energochłonność $\frac{\quad}{1\text{€}}$ n.p. 30 MJ/€ w Rosji
- Mała energochłonność $\frac{\quad}{1\text{€}}$ n.p. 5 MJ/€ we Włoszech

Energochłonność gospodarki w krajach UE-25 (dane 2003 r.) wg parytetu siły nabywczej walut w 2002 r. (UE25=100)

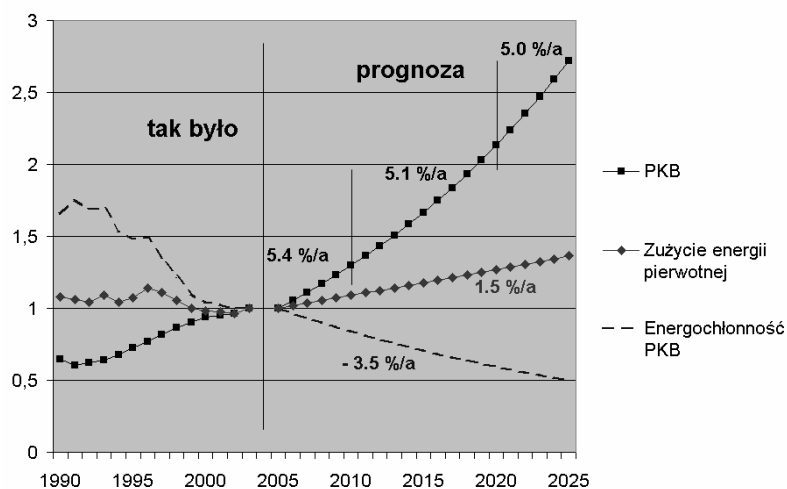

Źródło: Enerdata (obliczenia na podstawie danych Eurostatu) – za Zieloną Księgą UE w sprawie racjonalizacji zużycia energii – Zrobić więcej za mniej (2005).

Energochłonność gospodarki polskiej:

- jak się zmieniała od 1990 r.
- i jakie są plany na przyszłość

Spadek energochłonności gospodarki wg Polityki energetycznej Polski do 2025 r.

Źródło: GUS oraz na podstawie - Polityka Energetyczna Polski do 2025 roku (2005)

Dzięki czemu energochłonność gospodarki spadła ?

Czynniki poprawy efektywności energetycznej

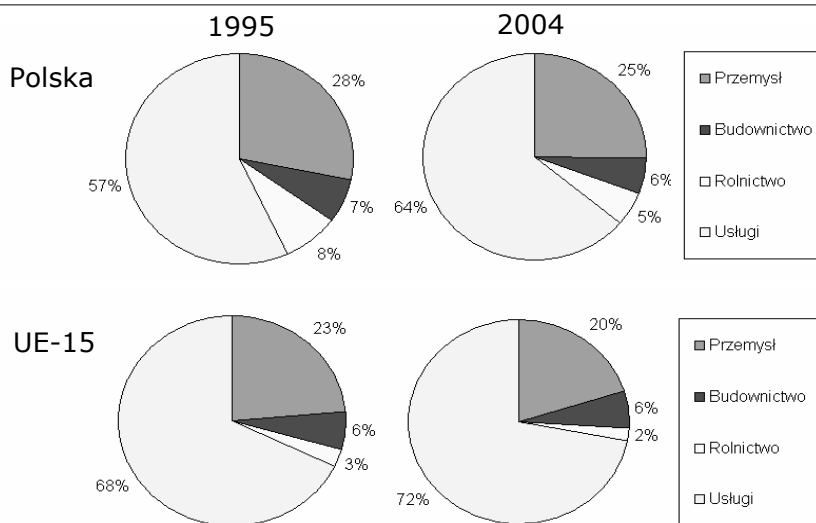
Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- Poprawa sprawności przemian energetycznych
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

Zmiany struktury gospodarki

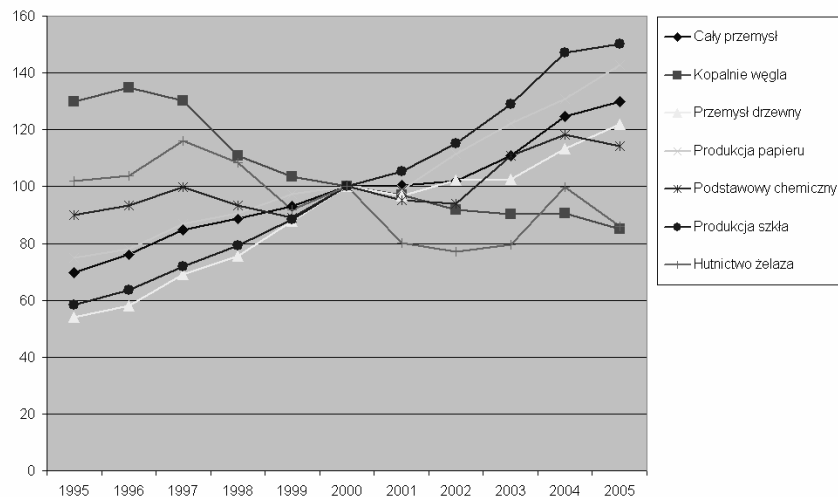
- zmniejszenie udziału sektorów produkcji przemysłowej na rzecz zwiększenia udziału usług niematerialnych
- zmiana struktury przemysłu
  - zmniejszenie udziału przemysłów energochłonnych (metalurgia, przemysł mineralny, ciężka chemia)
  - Wzrost udziału przemysłów wysokiego stopnia przetworzenia (elektronika, telekomunikacja, mechanika precyzyjna)

Zmiana struktury gospodarki

Źródło: EUROSTAT 2006

Dynamika produkcji wybranych branż przemysłowych w Polsce w okresie lat 1995-2005 (2000=100)

Źródło: EUROSTAT 2006

NASZA MISJA: DZIAŁAMY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ENERGETYCZNYCH

Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

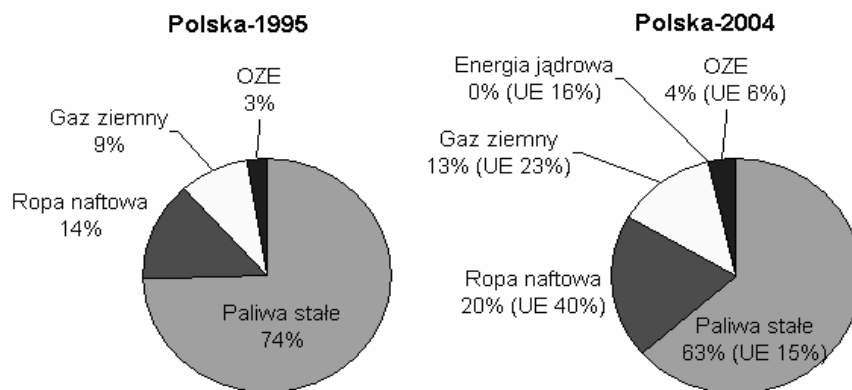
- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- Poprawa sprawności przemian energetycznych
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

NASZA MISJA: DZIAŁAMY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ENERGETYCZNYCH

Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych

- Paliwa węglowodorowe umożliwiają osiągnięcie wyższych sprawności przemian i ułatwiają decentralizację źródeł zasilania

Struktura zużycia energii pierwotnej w Polsce

Źródło: GUS 2006, Komisja Europejska 2003

Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- **Poprawa sprawności przemian energetycznych**
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

Poprawa sprawności przemian energetycznych

- Poprawa jakości węgla
- Poprawa kontroli procesu spalania i wymiany ciepła w kotłach energetycznych
- Zmiana technologii energetycznych na wysokosprawne (CCGT, CHP)

Sprawność netto wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach ciepłych zawodowych

	1990	1995	2000	2003
Sprawność [%]	32,3	34,9	35,6	36,4

Źródło: GUS – Gospodarka Planowo-energetyczna

Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- Poprawa sprawności przemian energetycznych
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię

- Decentralizacja źródeł wytwarzania energii wraz z rozwojem lokalnych źródeł CHP i OZE
- Zwiększenie ogólnosystemowego stopnia skojarzenia
- Zmniejszenie strat przesyłu energii

Zmiana stopnia skojarzenia i strat przesyłu

	1990	1995	2000	2003
Udział produkcji w skojarzeniu (w elektrown. ciepl. zawod.)[%]	9,0	11,8	12,5	13,6
Straty przesyłu i różnice bilansowe [%]	8,3	12,9	9,9	9,4

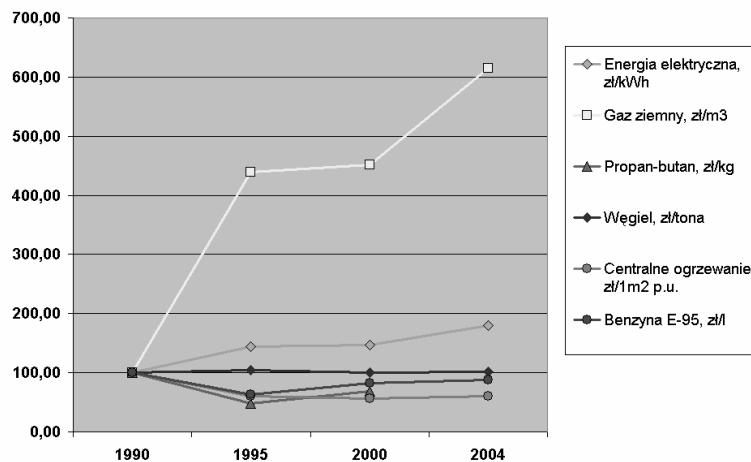
Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- Poprawa sprawności przemian energetycznych
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

Oszczędność energii

- Proste oszczędności energii w przemyśle – działania organizacyjne, wyłączanie zbędnych napędów, wyłączanie zbędnego oświetlenia, organizacja pracy zmianowej
- Wyrobienie nawyku oszczędzania energii w gospodarstwach domowych (wyłączanie zbędnego oświetlenia, dostosowanie ogrzewania do realnych potrzeb, oszczędność wody w szczególności ciepłej, racjonalne używanie sprzętu AGD... itp.)

Dynamika zmian cen paliw i energii w Polsce - ceny dla gospodarstw domowych (ceny stałe 1990=100)

Źródło: GUS 1998, 2005

NASZA MISJA: DZIAŁAMY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ENERGETYCZNYCH

Czynniki poprawy efektywności energetycznej gospodarki

- Zmiany struktury gospodarki
- Zmiana struktury zużycia paliw pierwotnych
- Poprawa sprawności przemian energetycznych
- Poprawa funkcjonowania systemu zaopatrzenia w energię
- Prosta oszczędność energii
- Poprawa efektywności użytkowania energii

NASZA MISJA: DZIAŁAMY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONYCH SYSTEMÓW ENERGETYCZNYCH

Poprawa efektywności użytkowania energii w przemyśle i gospodarstwach domowych

- Poprawa sprawności napędów i urządzeń
- Poprawa sprawności sprzętu oświetleniowego
- Wdrożenie nowoczesnych, energooszczędnych technologii wytwarzania
- Poprawa izolacyjności budynków
- Poprawa sprawności systemów ogrzewania pomieszczeń
- Poprawa sprawności urządzeń RTV i AGD

Wymuszenie poprawy efektywności energetycznej :

- **Obszar użytkowania - Dyrektywa 2006/32/WE**
- **Obszar przemian - EU ETS**

Podsumowanie :

- Energochłonność gospodarki 1.5 x większa niż średnia w UE
- Planowane dwukrotne obniżenie energochłonności do 2025 r.
- 2 instrumenty: Dyrektywa 2006/32/WE i EU ETS
- Czy skuteczność instrumentów okaże się wystarczająca do osiągnięcia zamierzonych celów politycznych

?